

Samlenotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
17. september 2019

Rådsmøde (miljø) den 4. oktober 2019

Dagsorden	Side
1. "En ren planet for alle" – En europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi	2
- <i>Politisk drøftelse</i>	
2. Forberedelse af FN's klimakonference COP25 den 2.-13. december 2019	9
- <i>Vedtagelse af rådskonklusioner</i>	

1. "En ren planet for alle" – En europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi

KOM(2018) 773

Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i margenen.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 28. november 2018 offentliggjort en meddelelse om et udspil til en europæisk strategisk langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi.

Kommissionens udspil har til hensigt at sætte en retning og skabe en vision for, hvordan EU på lang sigt skal gennemføre en grøn omstilling på linje med Parisaftalen. Udspillet skal samtidig fungere som et analytisk grundlag for fremtidige politiske drøftelser ved at fremvise forskellige scenarier for EU frem mod 2050. Kommissionen lægger op til, at udspillet skal danne rammen for den langsigtede lave-missionsstrategi, som EU skal levere til FN's rammekonvention om klimaforandringer, UNFCCC, i henhold til Parisaftalen senest i 2020.

Meddelelsen har ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Regeringen vil påtage sig globalt lederskab for den grønne omstilling for at sikre, at EU lever op til Parisaftalen gennem en ambitiøs og bæredygtig politik. Regeringen finder det vigtigt, at EU hurtigst muligt vedtager et mål om klimaneutralitet senest i 2050 og er positiv overfor Kommissionens udspil til en langsigtet lavemissionsstrategi. Klimaforskningen viser, at verden skal nå en balance mellem udledninger og optag af drivhusgasser i midten af århundredet, hvis det skal være muligt at nå Parisaftalens langsigtede temperaturmål. EU skal vise, at udviklingen af et klimaneutralt samfund er økonomisk ansvarligt, sikrer vækst og grønne job og sker på en social afbalanceret måde.

Det finske formandskab har sat sagen på dagsordenen for miljørådsmødet den 4. oktober 2019 til politisk drøftelse.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd opfordrede den 22. marts 2018 Europa-Kommissionen til senest i første kvartal 2019 under hensyntagen til de nationale planer at fremlægge et forslag til en strategi for langsigtet reduktion af drivhusgasemissioner i EU i overensstemmelse med Parisaftalen.

Kommissionen har den 28. november 2018 offentliggjort en meddelelse om et udspil til en europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi, KOM(2018) 773.

Det finske formandskab har sat sagen på dagsordenen for miljørådsmødet den 4. oktober 2019 til politisk drøftelse.

3. Formål og indhold

Kommissionens meddelelse sætter retning og skaber en vision for, hvordan EU på lang sigt skal gennemføre en grøn omstilling på linje med Parisaftalen og nå netto-nuludledning i 2050. Meddelelsen er ledsaget af en dybdegående analyse. Meddelelsen har til hensigt at sætte rammen for den langsigtede lavemissionsstrategi, som EU skal levere til FN's rammekonvention om klimaforandring, UNFCCC, i henhold til Parisaftalen senest i 2020.

Udspillet vision er, at EU skal nå netto-nuludledning af drivhusgasser i 2050 (være klimaneutral). Det vil sige, at EU ikke skal udlede flere drivhusgasser, end der optages i 2050. Det fremhæves i udspillet, at EU står overfor en stor opgave, som dog samtidig rummer store muligheder for en retfærdig og omkostningseffektiv omstilling til gavn for EU's borgere, virksomheder og økonomi som helhed. Udspillet indeholder syv strategiske byggesten for EU's vej til en klimaneutral økonomi:

1. Maksimering af fordelene ved energieffektivitet, herunder energineutrale bygninger
2. Maksimering af anvendelsen af vedvarende energi og af elektricitet til fuldt ud at dekarbonisere Europas energiforsyning
3. Udnyttelse af ren, sikker og forbundet mobilitet
4. En konkurrencedygtig EU-industri og den cirkulære økonomi som vigtig katalysator for reduktion af drivhusgasemissionerne
5. Udvikling af en passende intelligent netværksinfrastruktur og sammenkoblinger
6. Fuld udnyttelse af bioøkonomiens fordele og etablering af vigtige kulstofdræn
7. Håndtering af de resterende CO₂-emissioner med CO₂-opsamling og -lagring.

Udspillet rummer samtidig et analytisk grundlag for fremtidige politiske drøftelser, der hviler på otte scenarier frem mod 2050. De otte scenarier tager alle udgangspunkt i, at EU's allerede vedtagne politikker og mål frem mod 2030 indfries, hvilket omfatter en revision af EU's emissionshandelssystem, nationale mål for reduktion af drivhusgasemissioner, lovgivning til bevaring af EU's land- og skovdræn, de aftalte 2030-mål om energieffektivitet og vedvarende energi såvel som den foreslåede lovgivning om forbedring af CO₂-effektiviteten for biler og lastvogne. Med disse politikker og mål forventes reduktioner af drivhusgasemissionerne på omkring 45 pct. inden 2030 og omkring 60 pct. inden 2050.

Der tages i scenarierne frem mod 2050 udgangspunkt i eksisterende og i nogle tilfælde nye løsninger og teknologier, der skal anvendes i større skala og optimeres. Scenarierne har derudover hver sin vægtning af de syv strategiske byggesten og forskellige investeringsbehov.

I de første fem scenarier reduceres drivhusgasudledningerne med ca. 80 pct. i 2050 i forhold til 1990-niveauet med sigte på at holde temperaturstigningerne under 2 grader i henhold til Parisaftalen. Det sjette scenarie reducerer drivhusgasudledningerne med 90 pct. i 2050 med sigte på Parisaftalens 1,5-gradersmål. De sidste to scenarier sigter på at holde temperaturstigningerne under 1,5 grader med målsætning om netto-nuludledning i 2050. Disse to baseres ligeledes på kendte og i

nogle tilfælde nye teknologier samt videreudvikling af teknologiske løsninger, der kræver opskalering samt fokus på forskning og udvikling.

Af meddelelsen fremgår det, at alle scenarierne har det til fælles, at de kræver ambitiøse politiske tiltag og konkrete løsninger, markante offentlige og private investeringer og et massivt fokus på forskning og udvikling af lav- og nulemissionsløsninger. Kommissionen vurderer dog samtidig, at det vil kunne medføre økonomisk vækst i EU, forbedre konkurrenceevnen for europæiske virksomheder og dermed bidrage til jobs og en retfærdig omstilling for EU's borgere.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for dansk ret, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen vurderes i sig selv ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen vurderes i sig selv ikke at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik (tidligere Energi-, Forsynings- og Klimapolitik). Der er modtaget i alt otte høringssvar.

Dansk Energi støtter regeringens ambition om et klimaneutralt EU i 2050 og finder det positivt, at Kommissionen fremhæver elektrificering som den primære driver i energisystemet. Der er dog plads til forbedring i forhold til konkrete løsninger herfor, hvorfor Dansk Energi foreslår en elektrificeringsstrategi fra Kommissionen. Dansk Energi finder det bemærkelsesværdigt, at der i de otte scenarier ikke er en nævneværdig forskel på reduktion af drivhusgasser i 2020-2030, hvilket vurderes at skyldes konservative antagelser og datagrundlag i sammenligning med faktisk ud-

meldte markedspriser og data i Energistyrelsens teknologikatalog. De seneste udbud af vind og sol har vist et stort potentiale for yderligere reduktioner før 2030, hvis der strammes op i EU's kvotehandelssystem. Dansk Energi opfordrer regeringen til at bakke op om blandt andet Sverige og Holland, som ønsker at øge EU's CO₂-reduktionsmål i 2030 til 55 pct. Dansk Energi opfordrer desuden regeringen til at tage aktiv del i drøftelserne om etableringen af et CO₂-prismulv på tværs af et stort antal europæiske lande, og bringe det i spil i forbindelse med de kommende drøftelser om, hvordan 2050 strategien kan implementeres, så der kan skabes tillid til, at markedet vil levere en CO₂-pris, der på sigt gør vedvarende energi til en bedre investering end fossil energi. Dansk Energi bakker desuden op om regeringens fokus på en forbedring af Kommissionens praksis omkring modellering af energisystemet – med særlig fokus på en mere dynamisk proces, der i højere grad fanger den seneste udvikling på fx priser og performance af VE-anlæg. Dansk Energi støtter ligeledes Kommissionens fokus på at øge energieffektiviteten på tværs af Europa og finder, at gevinsten af energieffektiviseringer kan øges yderligere, hvis der i højere grad foretages en vurdering af, hvor og hvilke energibesparelser har den største klimaeffekt.

Dansk Industri (DI) er meget tilfreds med EU-Kommissionens udspil og den omfattende modelanalyse. DI har sammen med DI's nordiske søsterorganisationer fremlagt et fælles positionspapir med anbefaling om, at EU forfølger et langsigtet mål om klimaneutralitet i 2050 med tiltag, der understøtter udvikling af en omkostningseffektiv og markedsbaseret grøn økonomi. DI noterer med tilfredshed, at vedvarende energi og energieffektivisering i alle scenarier vil få en markant større rolle i EU's energisystem. Et markedsbaseret europæisk grundlag for klimaindsatsen med velfungerende el- og gasmarkeder vil bidrage til at gøre teknologierne endnu mere konkurrencedygtige og bidrage til at gøre den danske indsats endnu mere omkostningseffektiv. DI opfordrer regeringen til at arbejde aktivt for at sikre bedst muligt samarbejde på tværs af medlemslandene mellem de mange aktører, der implementerer de politiske målsætninger. DI mener dertil også, at der fokuseres endnu mere på energieffektivisering og at få integreret bygningsmassen.

Landbrug & Fødevarer (L&F) er positive over for, at EU-Kommissionen lægger op til, at man på EU-niveau ønsker at være klimaneutral i 2050. L&F mener, Danmark ikke kan gå enegang i den grønne omstilling, da der er brug for massive investeringer og internationale løsninger for at opnå klimaneutralitet i 2050. L&F foreslår, at der designes en separat landsektorsøjle for hele EU for at understøtte en klimaeffektiv landbrugssektor i EU, hvor EU's landbrugssektor får et fælles reduktionsmål, frem for den nuværende arkitektur med forskellige nationale og konkurrenceforvridende reduktionsmål. En sådan arkitektur vil bidrage til at sprede viden og klimaeffektiv teknologi på tværs af EU-lande og facilitere større investeringer i udvikling af viden, praksisser og teknologi, som skal være med til at opnå et klimaneutralt samfund. L&F mener, at den kommende reform af EU's fælles landbrugspolitik (CAP) kan være et vigtigt middel til at opnå drivhusgasreduktioner i landbruget. Det gælder specielt ved brug af de såkaldte 'eco-schemes', som kunne være i form af et certificeret program for klimaeffektiv landbrugsproduktion, der kunne give den enkelte landmand en incitamentsbetaling.

Dansk Byggeri er positiv over udspillet. Dansk Byggeri finder det særligt positivt, at energieffektivitet i alle strategiens scenarier spiller en nøglerolle. Derfor opfordrer Dansk Byggeri regeringen til at indtage en nøglerolle, når klimastrategiens vision skal realiseres, så visionen kan blive til konkret handling via regulering i de enkelte lande. Dansk Byggeri opfordrer til, at den danske regering arbejder for, at der i EU fastsættes bindende mål for energieffektivisering mod 2050.

Dansk Skovforening er overordnet set tilfreds med udspillet grundet den tydelige indtænkning af skove og træprodukter, mens der savnes en inkludering og ligestilling af forgasningsgas med biogas i udspillet beskrivende afsnit af de syv primære strategiske byggesten på vejen til en kulstofneutral økonomi. Dansk Skovforening mener, at træ forgasningsgas på lige fod med biogas kan være et kortsigtet alternativ til langdistancetransport og på den lidt længere bane indgå i et effektivt samspil med et stigende antal vindmøller og solceller til fremstilling af e-brændstoffer ved hjælp af elektrolyse. Både natur-, bio-, og forgasningsgas kan i samspil med brint bruges til at fremstille fremtidens e-brændstoffer.

Danske Maritime er enig i, at der skal iværksættes mere ambitiøse tiltag for at nå Parisaftalens temperaturmål, og selv om søtransport er den mest energieffektive og mindst klimabelastende transportform, skal skibsfartens nuværende CO₂-udslip nedbringes betydeligt. Dansk Maritime lægger vægt på indgåelse af internationale aftaler vedr. reduktion af skibsfartens CO₂-udledninger, da skibsfarten er global. Aftalerne bør som udgangspunkt indgås i FN's søfartsorganisation, IMO. Derudover skal der sættes ind over en bred front med hensyn til udvikling af forskellige nye teknologier, løsninger og brændsler samt videreudvikling af eksisterende løsninger. Det gælder fx alternative brændsler baseret på affaldsplast, biobrændsler og brint fremstillet fra gas eller ved spaltning af vand, metanol og andre alkoholer, som alle forventes at få en rolle indtil mere bæredygtige løsninger for skibsfarten er udviklet.

Danske Rederier hilser EU's lavemissionsstrategi velkommen som et væsentligt bidrag til, at EU kan understøtte udviklingen af ny teknologi, fremtidssikre industrier, og en fair, omkostningseffektiv omstilling til en CO₂-neutral fremtid. Givet skibsfartens globale karakter lægger Danske Rederier afgørende vægt på, at nationale og regionale bestræbelser på klimaområdet i relation til skibsfart til enhver tid sker i synergi med igangværende arbejde i FN's søfartsorganisation, IMO. Regional regulering er hverken til gavn for industrien eller klimaet, da regionale initiativer ikke favner hele verdensflåden. Kun international, flagneutral regulering kan effektivt reducere CO₂-emissionerne fra skibsfart. Danske Rederier betoner IMO's strategi fra 2018 for at reducere skibsfartens udledninger som central, samt at man deltager aktivt i den konkrete udformning af tiltag, der skal sikre CO₂-reduktionsstrategiens målopfyldelse. Det betones, at opgaven kræver en massiv forsknings- og udviklingsindsats, og at Danske Rederier i særlig grad vil engagere sig i udviklingen af alternative brændstoffer og fremdrivningsformer.

Velux hilser den nye strategi velkommen og støtter ambitionen om at opnå et lavemissionssamfund. Der eksisterer et stort uudnyttet potentiale i forhold til energieffektivitet, herunder især renovering af bygninger. Holistiske parametre som et sundt

indeklima bør indtænkes, der bl.a. kommer samfundet til gode i forhold til forbedret sundhed. EU's indsats bør være omkostningseffektiv, langsigtet, teknologineutral, sikre involvering af globale aktører med væsentligt højere andele af de globale CO₂-emissioner og fokusere på korrekt og rettidig gennemførelse af den aftalte lovgivning. Velux vil understrege vigtigheden af de nationale energi- og klimaplaner, som forelægges Kommissionen i udgangen af 2018, hvor bygningers bidrag bør være hjørnестenen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Med udgangspunkt i Kommissionens udspil "En Ren Planet for Alle" har der været forhandlinger i Rådet om en langsigtet lavemissionsstrategi for EU, herunder mål om klimaneutralitet i 2050, der har til formål at kunne spilles ind som en del af EU's bidrag til Parisaftalen sammen med 2030-målsætningen. På Det Europæiske Råds (DER) møde den 20.-21. juni støttede 24 lande målet om klimaneutralitet i 2050, men det blev ikke vedtaget, da fire EU-lande blokerede. Drøftelserne om EU's langsigtede strategi og et fælles EU-mål om klimaneutralitet fortsætter i efteråret.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil påtage sig globalt lederskab for den grønne omstilling for at sikre, at EU lever op til Parisaftalen gennem en ambitiøs og bæredygtig politik. Regeringen finder det vigtigt, at EU hurtigst muligt vedtager et mål om klimaneutralitet senest i 2050 og er positiv overfor Kommissionens udspil til en langsigtet lavemissionsstrategi. Klimaforskningen viser, at verden skal nå en balance mellem udledninger og optag af drivhusgasser i midten af århundredet, hvis det skal være muligt at nå Parisaftalens langsigtede temperaturmål. EU skal vise, at udviklingen af et klimaneutralt samfund er økonomisk ansvarligt, sikrer vækst og grønne jobs og sker på en social afbalanceret måde.

Regeringen vil i arbejde for, at der i EU gennemføres klimaindsatser i alle relevante sektorer af økonomien, der er nødvendige for at opnå klimaneutralitet i EU. Dette skal bl.a. understøttes af forskning, udvikling og demonstration af innovative, bæredygtige og omkostningseffektive teknologier og løsninger samt europæiske politikker, der kan understøtte den grønne omstilling.

Regeringen vil arbejde for, at der i EU gennemføres initiativer til omstilling af transportsektoren. Regeringen vil arbejde for øget elektrificering af transportsektoren, herunder særligt for at sikre markant flere elbiler på vejene. Regeringen vil arbejde for, at EU udarbejder en plan for stop for salg af nye benzin- og dieseldrevne biler. Regeringen vil samtidig arbejde for initiativer, der skal sikre mere bæredygtig flytransport. Det kan blandt andet ske gennem fælleseuropæiske løsninger.

Regeringen vil desuden arbejde for, at der i EU gennemføres tiltag til at sikre klimabidrag fra landbruget for at understøtte den grønne omstilling. Den fælles landbrugspolitik i EU kan være et aktivt redskab til at give incitament til at omstille til mere bæredygtig produktion og dermed nedbringe udledningen af drivhusgasser fra landbruget på tværs af EU. I den forbindelse vil regeringen også arbejde for sammenhæng med klima, miljø og natur, blandt andet med henblik på at understøtte øget biodiversitet og mere skov.

Regeringen vil skubbe på for udbygningen af den vedvarende energi i EU, så EU bliver selvforsynende med energi. Elementer hertil kan være en elektrificering af industrien og samfundet generelt. Regeringen vil desuden arbejde for at omstille til et mere energieffektivt samfund, bl.a. med fokus på energieffektiviseringer i bygninger, arbejde for at udbygge og udnytte havvindpotentialet og fremme cirkulær økonomi.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for behandlingen i en række rådsformationer. Sagen har senest været forelagt til orientering for Folketingets Europaudvalg den 13. september 2019 forud for rådsmøde (transport). Sagen har ligeledes været forelagt til orientering for Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2019 forud for rådsmøde (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse), den 12. juni 2019 forud for rådsmøde (økonomi og finans), den 10. maj 2019 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri), den 1. marts 2019 forud for rådsmøde (energi) og rådsmøde (miljø), den 8. februar 2019 forud for rådsmøde (konkurrenceevne) samt den 7. december 2018 forud for rådsmøde (energi) og rådsmøde (miljø). Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat 2. januar 2019.

2. Forberedelse af FN's klimakonference COP25 den 2.-13. december 2019

KOM. nr. foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

På miljørådsmødet den 4. oktober 2019 lægger formandskabet op til vedtagelse af rådskonklusioner vedrørende forberedelsen af den 25. partskonference (COP25) under FN's klimakonvention (UNFCCC) i Santiago, Chile den 2.-13. december 2019.

Formandskabets udkast til rådskonklusioner fokuserer på EU's prioriteter for COP25, herunder nødvendigheden af at øge global handling og de globale ambitioner, betydningen af at udvikle robuste regler vedrørende markedsmekanismer under artikel 6 af Parisaftalen samt færdiggørelsen af en vurdering af Warszawa Mekanismen for Tab og Skader (WIM). Endvidere opfordres der til indsendelsen af langsigtede klimastrategier til UNFCCC.

Rådskonklusionerne har ikke økonomiske eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådskonklusioner. Regeringen har i drøftelserne lagt vægt på, at EU sender et klart signal om EU's utvetydige støtte til Parisaftalen, herunder behovet om at øge de globale ambitioner, og at der i rådskonklusionerne signaleres villighed fra EU's side til at hæve sit klimabidrag (NDC) til Parisaftalen senest i 2020.

2. Baggrund

Parisaftalen blev vedtaget på COP21 i Paris den 12. december 2015 og trådte i kraft den 4. november 2016. På COP24 i Katowice i 2018 vedtog man størstedelen af det regelsæt, der skal gøre Parisaftalen funktionsdygtig. Regelsættet vedrører bl.a. regler for rapportering af parternes indsats inden for finansiering og klimatilpasning, regler for fastsættelse, rapportering og evaluering af parternes klimabidrag samt retningslinjer for udformningen af det globale *stocktake*, der hvert femte år skal bidrage til at tage bestik af den globale indsats.

COP25 finder sted den 2.-13. december i Santiago, Chile. Reglerne angående markedsmekanismer under Parisaftalens artikel 6 blev sidste år udskudt til COP25, da parterne ikke kunne opnå enighed herom. Disse er efterfølgende blevet forhandlet på forhandlings-sessionen i UNFCCC i Bonn d. 17.-27. juni 2019. Et andet forhandlingsemne, der kommer til at fylde på COP25 er en vurdering af Warszawa Mekanismen for Tab og Skader (WIM). Rammer og arbejdsmetoder herfor blev fastlagt på Bonn-sessionen, men selve vurderingen er endnu under udarbejdelse og skal vedtages på COP25.

3. Formål og indhold

Formandskabet har lagt op til, at der på miljørådsmødet den 4. oktober 2019 skal vedtages rådskonklusioner, der fastlægger EU's prioriteter for COP25. Rådskonklusioner vedrørende EU's position i forhold til klimafinansiering forventes at blive fastlagt i Rådet for Økonomi og Finans (ECOFIN) den 8. november 2019.

Udkastet til rådskonklusioner er overordnet struktureret i følgende afsnit:

Nødvendighed af øget global handling

I udkastet udtrykkes bekymring for konklusionerne i de tre IPCC-særrapporter om hhv. 1) konsekvenserne af 1,5 graders-opvarmningen, 2) klimaforandringerne og landsektoren, 3) klimaforandringer og hav og is. Det understreges, at rapporterne styrker det videnskabelige grundlag for og nødvendigheden af øget global handling for at nå Parisaftalens langsigtede mål. Der udtrykkes bekymring for FN's konklusioner om, at parternes klimabidrag langt fra er tilstrækkelige til at nå Parisaftalens langsigtede mål. I forlængelse heraf anerkendes de stærke kald fra civilsamfundet, særligt unge, på mere handling og højere ambitioner. På den baggrund understreges nødvendigheden af at øge den globale klimaindsats og ambitionerne samtidig med, at der tages højde for at øge fødevarerikkerhed, lighed mellem kønnene, respekt for menneskerettigheder, respekt for oprindelige folks og lokale samfunds rettigheder samt beskyttelse af biodiversitet.

At fremme handling og ambition

I udkastet bydes resultaterne af FN's klimatopmøde den 23. september velkomne. Denne del vil blive opdateret med resultaterne af klimatopmødet.

Derudover fremhæves EU's indsats og mål, herunder at EU vil opdatere sit 2030-klimabidrag til Parisaftalen i 2020. Udkastet indeholder også en opfordring til de lande, som endnu ikke har ratificeret Parisaftalen, om at gøre dette snarest. I udkastet hilses Kommissionens meddelelse om et udspil til en europæisk strategisk langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi og visionen om at gøre EU klimaneutral i 2050 velkommen. Det understreges, at man ser frem til det Europæiske Råds færdiggørelse af retningslinjer for EU's klimaneutral vision i slutningen af 2019. Det fremhæves desuden, at størstedelen af EU's ledere støtter vedtagelse af et EU-mål om klimaneutralitet i 2050. En vedtagelse ultimo 2019 vil medføre muligheden for en rettidig indsendelse af EU's langsigtede strategi til UNFCCC i 2020. Andre parter opfordres i udkastet til at indsende deres langsigtede klimastrategier i 2020.

I udkastet fremhæves også EU's bidrag vedrørende klimafinansiering, mens vigtigheden af privat klimafinansiering, behovet for en bredere repræsentation af bidragsydere samt vigtigheden af at vende finansieringsstrømme mod investeringer i grønne løsninger understreges. I forlængelse heraf fremhæves det, at man ser frem til en succesfuld genopfyldning af Den Grønne Klimafond. Der henvises til intentionen om at vedtage rådskonklusioner om klimafinansiering før COP25, og Kommissionens meddelelse "Action Plan: Financing Sustainable Growth" bydes velkommen. Endvidere bekræftes EU's forpligtelse til fortsat at støtte udviklingslande i implementering af Parisaftalen, mens man anerkender de specifikke behov og

omstændigheder i lande, som er særligt sårbare over for effekterne af klimaforandringerne. Endelig anerkendes også vigtigheden af ikke-statslige aktører og deres bidrag og den globale Climate Action Agendas rolle.

Vejen til Santiago

I udkastet anerkendes vedtagelsen af regelsættet på COP24 som et afgørende bidrag til operationaliseringen af Parisaftalen. I forlængelse heraf ses der frem til i samarbejde med alle parter at udvikle robuste og sammenhængende regler om markedsmekanismer under artikel 6 af Parisaftalen med henblik på at undgå dobbeltbogføring og beskytte miljømæssig integritet. Der lægges op til en succesfuld færdiggørelse af vurderingen af Warszawa Mekanismen for Tab og Skader (WIM). Endelig ser man frem til det stocktake, der skal være om præ-2020 indsats på COP25. Desuden understreges vigtigheden af Global Climate Action Agenda og højniveausegment, herunder på COP25.

Andre processer

Afslutningsvis bekræfter EU sit fortsatte engagement for at maksimere klimabidrag fra andre relevante multilaterale processer. I forlængelse heraf opfordres der til en snarlig implementering af Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation (CORSA) i den internationale luftfartsorganisation (ICAO) på en måde, der sikrer den miljømæssige integritet, og at der opnås enighed om et langsigtet mål. Ligeledes opfordres den internationale søfartsunions (IMO) til at implementere sin foreløbige strategi om drivhusgasudledninger i overensstemmelse med Parisaftalens temperaturmål.

Endelig hilses ikrafttrædelsen af Kigali-tilføjelsen vedrørende Montreal-Protokollen om ozonlagets nedbrydende stoffer den 1. januar 2019 velkommen, og alle parter tilskyndes til at ratificere denne tilføjelse snarest.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Parisaftalen under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, der er ratificeret af Danmark den 1. november 2016.

De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, der er ratificeret af Danmark den 21. december 1993.

Kyotoprotokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, der er ratificeret af Danmark den 31. maj 2002.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Rådskonklusionerne skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at blive opnået enighed om rådskonklusionerne på miljørådsmødet den 9. oktober. Det forventes, at der frem til og på rådsmødet vil være drøftelser om formuleringen af EU's fremtidige ambitionsniveau. En stor gruppe af medlemsstater, herunder Danmark, vil arbejde for, EU sender et klart signal om villighed til at opdatere og opjustere sit 2030-bidrag til Parisaftalen i 2020 og sætte et mål om klimaneutralitet i EU i 2050 i tråd med Parisaftalens langsigtede temperaturmål samt den seneste videnskab. Et mindretal af lande forventes derimod ikke at ønske sproget om EU's ambitionsniveau styrket.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne. Regeringen vil påtage sig globalt lederskab for den grønne omstilling og bakker op om samt arbejder for at sikre en ambitiøs global implementering af Parisaftalen. Regeringen finder det centralt, at der sendes et stærkt signal om EU's utvetydige støtte til aftalen, og at EU fortsat tager lederskab på området.

Regeringen finder det vigtigt, at EU tilkendegiver behovet for et øget ambitionsniveau, og at dette gøres ved, at EU sender et klart signal om villighed til at styrke sit 2030-bidrag til Parisaftalen inden 2020 i overensstemmelse med den seneste klimavidenskab. Regeringen mener, at EU tydeligt bør give udtryk for, at EU arbejder for at fastsætte en målsætning om klimaneutralitet i EU, og at et stort flertal af EU-ledere støtter, at det skal ske senest i 2050 i tråd med Parisaftalens 1,5-graders målsætning.

I forbindelse med forhandlingerne af de resterende elementer af Parisaftalens regelsæt lægger regeringen vægt på, at EU arbejder for, at der vedtages klare og ambitiøse retningslinjer for markedsmekanismer, der sikrer miljømæssig integritet.

Derudover arbejder regeringen for, at der sendes et klart signal om EU's fortsatte indsats i forhold til at mobilisere finansiering til at understøtte udviklingslandenes grønne omstilling.

Endelig støtter regeringen, at det angives, at EU ser frem til færdiggørelsen af vurderingen af Warszawa Mekanismen for Tab og Skader (WIM) i rådskonklusionerne.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.